

nároku doplniti tím, že zavinění žalovaného A-a dovozuje z toho, že nevedl řádně účtu, ponechal vedení obecní pokladny své ženě a pod., později hlavně z toho, že zjištěná částka v pokladně schází a že proto on jako pokladník, jemuž byla pokladna svěřena, za to ručí. Nejvyšší soud tohoto názoru nesdílí, z uvedených nesprávností neb opominutí v obstarávání úřadu pokladenského neplyne dle zjištěného skutkového podkladu ještě, že schodek z těchto příčin povstal a nelze žalovaného rovněž obecně pokládati za zodpovědná za schodek již proto, že byl pokladníkem. Jak ze shora uvedeného děje, jenž jest mezi stranami až na onu skutečnost výplaty 20.000 Kč nesporným a jest též v revisním nálezu potvrzen, vyplývá, dlužno hledati pravou příčinu schodku jediné v tom, zda manželka žalovaného A-a starostovi H-ovi skutečně oněch 20.000 Kč vyplatila čili nic, kteroužto otázku nechal zemský výbor nerozřešenu, ježto si nemohl zjednatí spolehlivého úsudku o tom, které z těchto sobě odporujících tvrzení stran jest pravdivo, a svůj náhradní nález vynesl za předpokladu, že tvrzení A-ovo není prokázáno. V nižších stolicích bylo zjištěno, že manželka žalovaného A-a starostovi H-ovi 20.000 Kč skutečně vyplatila a toto zjištění jest pro stolicí dovolací závazným. Dlužno-li tedy s touto skutečností počítati, nevznikl zjištěný schodek z činnosti žalovaného A-a, neboť vyplatil-li svou manželkou tuto částku na poukaz starostovi, zapsal právem tuto položku do obecních výdajů. Že nebyla zapsána též položka do obecních příjmů, za to neodpovídá žalovaný A., který jako obecní pokladník do příjmu zapsati mohl a měl jen to, co pro obec přijal. Prováděl-li však starosta H. onu uhelnou akci sám a přijímal-li sám, jak nesporno, peníze za prodané uhlí, neručí z toho A. jako obecní pokladník, že starosta H. nesložil do obecní pokladny peníze, které byl již dříve za uhlí stržil, dále peníze, které od manželky A-ovy přijal a které za ním pro obec zůstaly potud, pokud nebyly hotově vyplaceny místní školní radě na zálohu, již jí obec na předepsaný paušál poskytnouti povinna byla, proto, ježto záloha ta byla z největšího dílu vyrovnána jen pouhým odpočtem na kupní cenu za uhlí místní školní radě dodané. Dle toho nepovstal zjištěný schodek tím, že žalovaný A. jako obecní pokladník účtoval nesprávně ve vydání položku, již by nebyl vydal, nebo nezúčtoval v příjmech položek, jež přijal, nýbrž tím, že do obecní pokladny nebylo druhým činovníkem obce starostou H-em odevzdáno, co tam bylo správně odvésti. Z tohoto důvodu nelze souhlasiti s rozhodnutím odvolacího soudu a jest naopak schváliti rozhodnutí soudu první stolice, jímž byl žalobní nárok ohledně tohoto žalovaného zamítnut.

Čís. 4798.

Výrobní a hospodářská společenstva (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Usnesení o zvýšení podílů stává se účinným zápisem do rejstříku a to i pro člena, jenž na p o t o m svůj podíl vypověděl.

(Rozh. ze dne 10. března 1925, Rv II 24/25.)

Na valné hromadě dne 11. dubna 1920 usneslo se žalující společenstvo zvýšiti podíly z 200 Kč na 500 Kč. Usnesení toto bylo zapsáno do rejstříku dne 21. července 1920. Žalovaná byla členem žalujícího společenstva a vypověděla členství dne 6. května 1921 ku dni 31. prosince 1921. Žalobě, domáhající se na žalované zaplacení zvýšku podílů, *procesní soud* *prvé stolice* vyhověl, *odvolací soud* žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud míní, že žalovaná není vázána usnesením valné hromady ze dne 11. dubna 1920, týkajícím se zvýšení podílů ze dvou set Kč na pět set Kč, poněvadž nesouhlasila s tímto zvýšením a poněvadž se účinkům usneseného zvýšení podílového mohla ubrániti jenom výpovědí, kterou podle čl. 5 stanov žalujícího společenstva mohla dáti jedině šest měsíců před uplynutím správního, to jest dle čl. 25 těchže stanov občanského roku, a poněvadž dle Šu 9 odstavec třetí zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. usnesení valné hromady stalo se zápisem do rejstříku účinným teprve dne 21. července 1920. Odvolací soud míní dále, že žalovaná mohla dáti výpověď teprve po 21. červenci 1920 a šest měsíců před 31. prosincem 1921, při čemž zjišťuje, že tak žalovaná učinila dne 6. května 1921 ku dni 31. prosince 1921. Tento právní názor odvolacího soudu nemůže dovolací soud sdíleti. Pro tuto rozepři jest jediné rozhodujícím, že usnesení valné hromady ze dne 21. dubna 1920 o zvýšení podílů stalo se závazným pro všechny členy společenstva, tudíž i pro žalovanou dle Šu 9 odstavec třetí zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. dne 21. července 1920 zápisem tohoto usnesení do rejstříku. V tu dobu žalovaná nejen že byla členem žalujícího společenstva s obmezeným ručením, ona také dosud nevypověděla tohoto svého členství, ačkoli tak mohla učiniti hned po valné hromadě, a proto jest oním usnesením valné hromady právně vázána. Tento právní názor není, jak se domnívá odvolací soud, »úplným zneuznáním významu přihlášky«, neboť, kdo se přihlásí za člena ke společenstvu s obmezeným ručením, musí si býti vědom, že přijímá na sebe všechny zákonité povinnosti a všechny možnosti těchto povinností, tedy i možnost usnesení valného shromáždění a jeho závaznosti. Na tom ničeho nemění okolnost, že žalující společenstvo vzalo výpověď na vědomí, že dalo na jevo, že souhlasí s touto výpovědí a že nepožadovalo od žalované doplatku na společenstevní podíly, pokud se týče, že žalovaná nesouhlasila s usnesenou změnou stanov. Tím není právně odčiněna skutečnost, že v době, kdy ono usnesení valné hromady se stalo právně účinným, žalovaná byla členkou žalujícího společenstva a že jako taková byla i ona, stejně jako všichni ostatní členové, usnesením právně vázána.

Čís. 4799.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).